

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: pedagogika specjalna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Data przeprowadzenia wizytacji: 7-8 grudnia 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	23
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	24
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	27
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	30
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	32
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	35
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca prof. dr hab. Bożena Muchacka, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Amadeusz Krause- ekspert PKA
2. dr hab. Sławomir Przybyliński - ekspert PKA
3. Marta Jankowska- ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Damian Strojny- ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak- sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika specjalna prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na Wydziale Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2019/2020.

Kierunek pedagogika specjalna nie był dotychczas oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną, a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz pierwszy.

Aktualnie prowadzone postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków między ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny przedłożonym przez władze Uczelni oraz w zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za kryteria wypełnił karty spełnienia standardów jakości kształcenia.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem organizacyjnym zespołu oceniającego podczas którego omówiono raport Samooceny, a także informacje przekazane w formie załączników do raportu.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie oraz Wydziału Nauk Społecznych, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku pedagogika specjalna, ze studentami, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Zespół oceniający spotkał się z Samorządem Studenckim i reprezentacją Biura Karier. W toku wizytacji przeprowadzono wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów oraz dokonano przeglądu prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji związanej m.in. z realizacją praktyk zawodowych, funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Przed zakończeniem wizytacji odbyło się wewnętrzne spotkanie zespołu oceniającego, podczas którego podsumowano ocenę spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności, potwierdzono pozyskanie niezbędnych informacji oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	pedagogika 89%, psychologia 6%, filozofia 5%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów; 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	210 godz./6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i pedagogika lecznicza; – Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących i terapia pedagogiczna; – Pedagogika resocjalizacyjna i pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	72	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1950	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	164	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub	95	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów		
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	84	-

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	pedagogika 86%, psychologia 8%, filozofia 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry; 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	60 godz./8 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– Pedagogika osób z autyzmem; – Pedagogika integracyjna i włączająca	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	930-960 (w zależności od wybranych modułów)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	88	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	64	-

³W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55	-
--	----	---

Nazwa kierunku studiów	pedagogika specjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite stopnia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	pedagogika 92%, psychologia 5%, filozofia 3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów, 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	330 godz./19 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	– Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, Logopedia	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	53	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2969 3360 (logopedia)	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	259	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	156	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	121	-

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Instytucie Nauk Pedagogicznych Wydziału Nauk Społecznych prowadzi się kształcenie na kierunku pedagogika specjalna na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, jak również od roku akademickiego 2019/2020 prowadzi się jednolite studia magisterskie na ocenianym kierunku. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku są zgodne polityką jakości Uczelni.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II posiada strategię, misję i wizję rozwoju, z którymi koresponduje oceniany kierunek studiów (Uchwała Senatu z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju KUL na lata 2014-2020). Z powyższej uchwały wynika, iż „Kierunki rozwoju, które zmierzają do utrzymania i wzrostu pozycji Uczelni w przyszłości, oraz strategiczne cele działania zostały określone w czterech obszarach: nauki (I), dydaktyki (II), organizacji i zarządzania (III) oraz współpracy z zagranicą i promocji (IV).” W obszarze nauki czytamy m.in.: „Rozwój nauki dokonuje się przez prowadzenie badań na najwyższym poziomie, czego potwierdzeniem są publikacje w wysoko punktowanych czasopismach i monografiach oraz patenty. Innymi elementami uznanej pozycji jednostki naukowej są: współpraca międzynarodowa, realizacja projektów badawczych oraz wydawanie czasopism o wysokiej randze naukowej.” Natomiast w zakresie dydaktyki podstawowym celem strategicznym „jest prowadzenie procesu dydaktycznego o najwyższej jakości i na jak najwyższym poziomie.” Obszar organizacji i zarządzania wybrzmiewa w słowach, iż: Rozwój Uniwersytetu warunkowany jest w dużej mierze właściwym zaangażowaniem nauczycieli akademickich, pracowników jednostek administracji i obsługi oraz studentów i doktorantów. Wypracowanie ram komunikacji wewnętrznej i form dialogu środowiskowego ma na celu budowanie zaufania i poczucia współodpowiedzialności za zgłaszane inicjatywy oraz podejmowane działania.” Obszar ostatni - współpraca z zagranicą i promocja – prezentowana jest następująco: „Wspieranie międzynarodowych odniesień działalności Uniwersytetu ma na celu podniesienie poziomu badań przez zwiększenie udziału pracowników i studentów w stażach naukowych w ośrodkach zagranicznych oraz zwielokrotnienie liczby wizyt na KUL naukowców z innych krajów. Z zadaniem tym wiąże się zwiększenie liczby wykładów i kierunków studiów prowadzonych w językach obcych.” Określone zdania i prezentowane w strategii Uczelni cele strategiczne i cele operacyjne zauważalne są w pewnych zakresach w koncepcji kształcenia kierunku pedagogika specjalna.

Holistycznie ujmując, koncepcja kształcenia odpowiada założeniom i celom polityki jakości w Uczelni. Widoczne jest powiązanie koncepcji kształcenia wizytowanego kierunku z rozwojem badań naukowych w dyscyplinie wiodącej, do której odniesiono kierunek. Pracownicy Instytutu Nauk Pedagogicznych Wydziału Nauk Społecznych, prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą badania naukowe w dyscyplinie wiodącej dla kierunku. Wynika to zarówno z analizy dokumentacji, dorobku naukowo-

badawczego nauczycieli akademickich, a także dokonanego przez zespół oceniający przeglądu sylabusów przedmiotowych. Koordynatorzy poszczególnych przedmiotów uwzględniają w sylabusach aktualny stan wiedzy z zakresu wizytowanego kierunku, jak również nawiązują do krajowych doświadczeń w zakresie kształcenia na kierunku pedagogika specjalna, w także w pewnych zakresach do wzorców międzynarodowych. Na ocenianym kierunku przygotowuje się specjalistów do pracy z osobami z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Tak też jest skonstruowany program kształcenia, a nauczyciele akademicy wyniki swoich badań naukowych i wyjazdów konferencyjnych wykorzystują do poszerzania wiedzy studenckiej podczas prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Oceniany kierunek na poziomie studiów I stopnia został przypisany do dyscypliny wiodącej pedagogika 89% i do dyscypliny psychologia 6% oraz filozofia 5%. Na studiach II stopnia zaś dyscyplina wiodąca pedagogika 86% i dyscypliny: psychologia 8% i filozofia 6%. Natomiast studia jednolite magisterskie pedagogika 92% i dyscypliny psychologia 5% oraz filozofia 3%. Jest to klasyczne i słuszne przypisanie kierunku. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku pedagogika lokują się we wskazanych dyscyplinach i są związane z prowadzoną w nich działalnością naukową.

Uczelnia dostosowuje swoją koncepcję kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym do rynku pracy. W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, absolwenci kierunku). Wyrażaniu opinii na temat programu studiów i wprowadzaniu zmian służą ewaluacje i raporty zawierające konkretne postulaty oraz formalne i pozaformalne spotkania pracowników Instytutu, studentów, absolwentów i pracodawców, np. cykliczne zebrania i Rady Instytutu Pedagogiki. Programy studiów opiniowane są przez Radę Instytutu, Wydziałową i Uniwersytecką Komisję do spraw Jakości Kształcenia oraz Samorząd studentów i kolegium pracodawców. Przykładowo na podstawie monitorowania zawodowych karier absolwentów wprowadzono do programu studiów przedmiot Przedsiębiorczość dla I roku studiów I stopnia w wymiarze 30 godzin. Ponadto interesariuszy zewnętrznych zaprasza się do współpracy w zakresie realizacji zajęć dydaktycznych.

Studia na kierunku pedagogika specjalna zawierają następujące specjalności: I stopień - Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i pedagogika lecznicza; Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących i terapia pedagogiczna; Pedagogika resocjalizacyjna i pedagogika opiekuńczo-wychowawcza. II stopień - Pedagogika osób z autyzmem; Pedagogika integracyjna i włączająca. Studia jednolite magisterskie od roku ak. 2019/2020: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną; Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka; Logopedia. Niniejsza oferta wydaje się na tyle różnorodna i interesująca, że można uznać, iż uwzględnia w pewnym zakresie zmiany i tendencje na rynku pracy.

Na kierunku pedagogika specjalna przyjęto efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim, które są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji (Uchwała 789/II/13 Senatu z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przypisania efektów kształcenia dla kierunków realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji). Na obydwu stopniach realizowane są zarówno kierunkowe, jak i specjalnościowe efekty kształcenia. Przy czym efekty specjalnościowe określone się odrębnie dla każdej specjalności, np. efekty kształcenia dla

specjalności *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogika lecznicza* (I stopień) - z zakresu wiedzy: „Ma uporządkowaną wiedzę na temat edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną i pedagogiki leczniczej, obejmującą terminologię, teorie, obszary badawcze”; „Ma uporządkowaną wiedzę na temat integralnego rozwoju człowieka w cyklu życia w aspekcie rozwoju fizycznego, intelektualnego, społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i chorobami przewlekłymi”. Specjalnościowe efekty kształcenia dla specjalności *Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących, terapia pedagogiczna* (I stopień) – z zakresu umiejętności: „Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu surdopedagogiki i terapii pedagogicznej w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych, i pomocowych, a także motywów, modeli i wzorów ludzkich zachowań”; czy też efekty z zakresu kompetencji społecznych: „Ma świadomość konieczności zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do osób z uszkodzeniami słuchu i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”.

Efekty zaprojektowane są w sposób zrozumiały i czytelny oraz umożliwiające ich sprawdzenie. Analiza treści zakładanych efektów pozwala stwierdzić, że są one adekwatne do aktualnego stanu wiedzy, do których przypisano oceniany kierunek, a także odpowiadają nurtom działalności naukowo-badawczej prowadzonej Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁷

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku odpowiada założeniom i celom polityki jakości na KUL im. Jana Pawła II i powiązana jest z rozwojem badań naukowych w dyscyplinie wiodącej, do której przypisano kierunek pedagogika specjalna. Efekty zaprojektowane są w sposób zrozumiały, czytelny i pozwalający na ich weryfikację. Analiza treści zakładanych efektów pozwala stwierdzić, iż korespondują one z aktualnym stanem wiedzy, do których przypisano oceniany kierunek, a także odpowiadają tematyce działalności naukowo-badawczej pracowników Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

⁷W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II na kierunku pedagogika specjalna prowadzone są studia stacjonarne I stopnia (licencjackie) – 6 semestrów, stacjonarne II stopnia (magisterskie) – 4 semestry oraz studia stacjonarne jednolite magisterskie – 10 semestrów. Studia stacjonarne I stopnia prowadzone są od roku akademickiego 2015/2016 i obecnie są wygaszane. Ostatni nabór na te studia odbył się w roku akademickim 2018/2019, czyli obecnie realizowane są zajęcia dla drugiego i trzeciego roku studiów. Studia prowadzone są na profilu ogólnoakademickim i zaprojektowano je na 6 semestrów/180 pkt ECTS. Ogółem liczba godzin do realizacji w programie studiów I stopnia wynosi 1950 godzin. Program studiów I stopnia składa się z 9 modułów: Moduł 1 – ogólnoakademicki (liczba godzin 285/15 pkt. ECTS); Moduł 2 – przedmioty podstawowe (liczba godzin 405/40 pkt. ECTS); Moduł 3 – przedmioty kierunkowe (liczba godzin 465/43 pkt. ECTS); Moduł 4 – praktyki studenckie (liczba godzin 210/6 pkt. ECTS); Moduł 5 – przygotowanie pracy licencjackiej (liczba godz. 60/2 pkt. ECTS); Moduł 6 – (specjalnościowy, do wyboru): Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika), pedagogika lecznicza (liczba godzin 660/60 pkt. ECTS); Moduł 7 – (specjalnościowy, do wyboru): Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagogika), terapia pedagogiczna (liczba godzin 660/60 pkt. ECTS); Moduł 8 – (specjalnościowy, do wyboru): Pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza (liczba godzin 660/60 pkt. ECTS); Moduł 9 – zajęcia fakultatywne (liczba godzin 60/4 pkt. ECTS). Z modułów 6-8 student dokonuje wyboru jednego z nich, realizując de facto 7 z 9 modułów. Łącznie liczba godzin dydaktycznych, nie wliczając w to praktyk studenckich wynosi na I stopniu 1980 godz. student oprócz wyboru specjalności, to ma również zajęcia do wyboru (60 godz./4 pkt. ECTS), seminarium dyplomowe (60 godz./12 pkt. ECTS). Łącznie są to 720 godzin do wyboru, co przekłada się na 76 pkt. ECTS, dając ponad 30% pkt. ECTS do wyboru studenta.

Studia II stopnia trwają 4 semestry/120 pkt ECTS. Łączna liczba godzin programu na II stopniu wynosi 735 godzin. Od roku akademickiego 2019/2020 zwiększono liczbę godzin na kierunku do 930-960 (w zależności od wybranych modułów). Program wypełnia 8 modułów: Moduł 1 – ogólnoakademicki (liczba godzin 90/5 pkt. ECTS); Moduł 2 – przedmioty podstawowe (liczba godzin 270/30 pkt. ECTS); Moduł 3 – przedmioty kierunkowe (liczba godzin 240/26 pkt. ECTS); Moduł 4 – praktyki studenckie (liczba godzin 60/8 pkt ECTS); Moduł 5 – przygotowanie pracy magisterskiej (liczba godz. 120/24 pkt ECTS); Moduł 6 – (specjalnościowy, do wyboru): Pedagogika osób z autyzmem (liczba godzin 150/19 pkt. ECTS); Moduł 7 – (specjalnościowy, do wyboru): Pedagogika integracyjna i włączająca (liczba godzin 150/19 pkt ECTS); Moduł 8 – zajęcia do wyboru (liczba godzin 120/8 pkt ECTS). Z 8 modułów student realizuje 7, gdyż dokonuje wyboru między modułami specjalnościowymi. Każda ze specjalności to 150 godz. dydaktycznych (19 pkt. ECTS). Student realizuje także zajęcia do wyboru - 120 godz./8 pkt. ECTS. W poczet przedmiotów wybieralnych Uczelnia zalicza również Seminarium dyplomowe - 120 godz./24 pkt. ECTS. Łącznie stanowi to 390 godzin do wyboru/51 pkt. ECTS, spełniając wymóg co najmniej 30% zajęć do wyboru. Należy jednak zwrócić uwagę, iż pomimo, że ostatni nabór na te studia odbędzie się w roku akademickim 2020/2021, to wąsko potraktowane zostały moduły specjalnościowe, które składają się jedynie z 9 przedmiotów, o łącznej liczbie 150 godz. Należałoby zatem dokonać korekty programu w zakresie bloku specjalnościowego wzmacniając go przedmiotowo

i godzinowo. Uczelnia na studiach II stopnia na ocenianym kierunku nie nadaje kwalifikacji nauczycielskich. W sylwetce absolwenta czytamy: „Jeśli absolwent w czasie studiów zrealizował studia licencjackie na kierunku nauczycielskim lub uzyskał przygotowanie pedagogiczne (na studiach I-go stopnia lub studiach podyplomowych) uzyskuje kwalifikacje do pełnienia roli zawodowej nauczyciela – specjalisty terapii pedagogicznej i posiada kwalifikacje do prowadzenia: zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i innych terapeutycznych w ramach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się; zajęć rewalidacyjnych w placówkach specjalnych; zajęć rewalidacji indywidualnej w przedszkolach, szkołach ogólnodostępnych oraz integracyjnych...”.

Układ przedmiotów znajdujących się w programach studiów nie budzi zastrzeżeń, jest logiczny, zapewnia możliwość zrozumienia związków, zależności i uwarunkowań wiedzy i umiejętności uzyskiwanych w kolejnych semestrach.

Formy realizacji zajęć, to wykład, ćwiczenia, konwersatorium, warsztaty, seminarium. Formami dominującymi są wykład i ćwiczenia. Proporcje między nimi nie budzą zastrzeżeń. Podczas wizytacji nie zauważono problemów z liczebnością grup studenckich na ocenianym kierunku. Liczebność grup reguluje Uchwała 786/II/9 Senatu z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Senatu z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie określenia zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, sposobu określania pensum oraz ustalania liczebności grup zajęciowych (749/II/15 ze zm.).

Dobór treści programowych na ocenianym kierunku w wielu analizowanych przypadkach zgodny jest z przyjętymi i zakładanymi efektami uczenia się. Treści programowe są różnorodne i spójne ze sobą, a także uwzględniające najnowszy stan wiedzy z tego pedagogiki specjalnej, jak również szeroko pojętej dyscypliny pedagogika, do które przypisano oceniany kierunek. Ponadto część zajęć realizowanych na obydwu stopniach studiów jest powiązanych z działalnością naukową realizowaną w dyscyplinach przypisanych do kierunku. Natomiast liczba punktów ECTS, którą student powinien uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi wynosi według danych podanych przez Uczelnię - 95 pkt. ECTS na I stopniu i 64 pkt. ECTS na II stopniu.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi na I stopniu 164 pkt. ECTS, a na II stopniu 88 pkt. ECTS. Program I stopnia obejmuje także zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego, tj. przedmiot Język obcy nowożytny 120 godz./6 pkt. ECTS. Natomiast na II stopniu nie przewiduje się zajęć z zakresu języka obcego, co należy uznać za uchybienie. Chyba, że bierze się pod uwagę wykłady do wyboru studenta, prowadzone w językach obcych. Formalnie nie spełniono więc wymogu osiągnięcia przez studentów umiejętności językowych na poziomie B2+.

Dobór treści kształcenia, ale także czas trwania kształcenia dają możliwość studentom na osiągnięcie zaprojektowanych efektów. Dobór treści na specjalnościach nadających kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela na I stopniu (spec. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i pedagogika lecznicza; Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących i terapia pedagogiczna) jest zgodny ze standardami kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Programy zawierają określone, przewidziane standardami treści kształcenia, w tym

specjalistyczne metodyki. Program studiów obejmuje także przedmiotów/treści przewidziane standardem kształcenia z 2012 roku, tj. Emisja głosu, Technologie informacyjne (na KUL przedmiot Technologia informacyjna i komunikacyjna). Na II stopniu ocenianego kierunku nie nadaje się kwalifikacji nauczycielskich. Brak jest w programie studiów szeregu treści wymaganych stosownym rozporządzeniem.

W kartach przedmiotowych prezentowane opracowywane są metody dydaktyczne. Są to m.in.: wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne, metody problemowej, metody projektu, gier dydaktycznych, burzy mózgów, praca w parach think-pairshare, metoda obserwacji i pomiaru w terenie, dyskusja, prezentacja multimedialna, pogadanka, analiza tekstu, obserwacja uczestnicząca, film dydaktyczny, giełda pomysłów, studium przypadku, odgrywanie ról (drama) i in. Są one poprawnie powiązane z charakterem i rodzajem prowadzonych zajęć, jak również różnorodne i specyficzne dla profilu ogólnoakademickiego. W dokumentacji istnieją różne wersje sylabusów, które należałoby ujednolicić.

W programach kształcenia uwzględniono odpowiedni dobór treści kształcenia, zapewniający studentom I stopnia przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Dzieje się tak poprzez przedmiot znajdujący się w programie studiów - Seminarium dyplomowe, Metodologia badań pedagogicznych. Natomiast studentom studiów II stopnia program studiów daje możliwość udziału w prowadzeniu badań, poprzez realizację następujących przedmiotów: Metodologia badań społecznych, Statystyka, Seminarium magisterskie.

Zgodnie z programem studiów, studentów studiów I stopnia obowiązuje realizacja obowiązkowych praktyk w wymiarze: 30 godzin po I roku, 120 godzin po II roku i 60 godzin po III roku studiów. Zasady odbywania obowiązkowych praktyk są sformalizowane i upublicznione na stronie uczelni w postaci Regulaminu praktyk dla studentów pedagogika specjalna studia I stopnia.

Praktyka na I roku studiów jest związana z przygotowaniem pedagogicznym, na II roku studiów – ze specjalnością, na III roku – z tematyką pracy licencjackiej oraz badaniami do pracy licencjackiej.

Studentów studiów II stopnia obowiązuje realizacja praktyk w wymiarze 60 godzin praktyki ciągłej po I roku. Zasady odbywania praktyki zostały określone w Regulaminie praktyk dla studiów pedagogika specjalna II stopnia.

Praktyka studencka stanowi integralną część programu studiów i stanowi warunek uzyskania kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela lub pracy w zawodzie pedagoga socjalnego. Realizowana jest w wybranej Instytucji Przyjmującej, której profil działalności pozwala osiągnąć założone efekty kształcenia.

Podstawowym celem praktyki zawodowej jest poszerzanie wiedzy zdobytej podczas studiów i rozwijanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do kierunku.

Studenci w trakcie praktyk mogą m.in. zapoznać się z zasadami organizacji i funkcjonowania pracodawców, a także poznać oczekiwania potencjalnych przyszłych pracodawców względem pracowników.

W ocenie zespołu oceniającego opartej na analizie okazanych podczas wizytacji przykładowych dokumentów z praktyk oraz wyjaśnieniach udzielonych podczas spotkania przez opiekunów praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Okazana przykładowa dokumentacja praktyk studentki studiów stacjonarnych II stopnia, zawiera wskazanie instytucji przyjmującej (areszt śledczy), danych osobowych Mentora Praktykanta oraz datę realizacji praktyki. Zasady realizacji praktyki określone są umową o organizację praktyki studenckiej. W instrukcji wskazano efekty uczenia się, jakie należy osiągnąć w wyniku odbycia praktyki, z powołaniem się na opis efektów oraz ich symbol zgodnie z sylabusem praktyk. Karta przebiegu praktyk zawiera opis wykonywanych prac, powierzonych obowiązków i pełnionych funkcji z odniesieniem do zakładanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza podpisem Mentor. Podsumowaniem realizacji praktyk jest Ocena opisowa wystawiona przez Mentora Praktykanta. Do dokumentacji student dołącza sprawozdanie z odbycia praktyk studenckich. Integralną częścią dokumentacji jest zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej, wystawiane przez Instytucję Przyjmującą, wskazujące jakie założone efekty kształcenia osiągnął student.

Podczas wizytacji okazano zespołowi oceniającemu listy placówek – miejsc odbywania praktyk. Instytucje wskazane do odbywania praktyk ich profil i działalność są zgodne z profilem studiów i umożliwiają uzyskanie efektów uczenia się. Lista obejmuje ponad 40 jednostek. Dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, Opiekun praktyk zatwierdza to miejsce w oparciu o zasady określone w Regulaminie praktyk.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Opiekunowie praktyk to wyznaczeni przez Radę Instytutu oraz Dziekana pracownicy Instytutu Pedagogiki. Ich obowiązki zostały dokładnie wskazane w Zarządzeniu Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, regulującym realizację praktyk. Podczas spotkania z zespołem oceniającym Opiekunowie praktyk wskazali formy weryfikacji miejsc odbywania praktyk, jakich dokonują poprzez wizyty, rozmowy telefoniczne oraz analizę uwag pracodawców i studentów z ankiet ewaluacyjnych studentów. Opiekunowie praktyk sporządzają corocznie Sprawozdanie z tytułu pełnienia funkcji opiekuna praktyk, które przedkłada się Dziekanowi Wydziału, co stanowi element realizacji oceny przez studentów realizacja praktyki i oceny efektów uczenia się osiągane na praktykach. Okazano ankiety ewaluacyjne praktyki ciągłej po II roku pedagogiki specjalnej, w której studenci oceniają jakość zrealizowanej praktyki i jej przydatność w przyszłej pracy zawodowej a także wskazują uwagi. Ocena praktyk przez studentów wskazuje na wysoką jakość odbywanych praktyk i wysoką jej przydatność w pracy zawodowej.

Na ocenianym kierunku zgodnie z Regulaminem Studiów, student może odbywać studia według Indywidualnej Organizacji Studiów oraz według Indywidualnego Toku Studiów. Istnieje zatem możliwość dostosowania metod do indywidualnych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z

niepełnosprawnością, a także konstruowania indywidualnych możliwości kształcenia. W zakresie usprawnienia studiowania studentowi z niepełnosprawnością, to warto wspomnieć o funkcjonowaniu w ramach Uczelni Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, gdzie przygotowuje się podręczniki, testy zaliczeniowe i egzaminy w brajlu, materiały na lektorat języka angielskiego. Ponadto pracownicy Katedry Pedagogiki Specjalnej KUL działają w Centrum Edukacji Niestyszących i Słabosłyszących, które to Centrum oferuje pomoc studentom niesłyszącym i słabosłyszącym w zakresie dostępności treści wykładów i ćwiczeń, jak również organizując pomoc tłumacza języka migowego lub tłumacza znającego fonogesty podczas zaliczeń i egzaminów.

W Uczelni przyjęto, że 1 pkt. zaliczeniowy to 25-30 godz. pracy studenta. Jednak analiza sylabusów tego do końca nie potwierdza. W części „Obciążenie pracą studenta” nauczyciele stosują inną zasadę, co sprawia, że nie we wszystkich przypadkach powyższa zasada jest spełniona. Nie są to jednostkowe przypadki, co należy pokreślić. Przykładowe przedmioty: Opieka penitencjarna i readaptacja społeczna - 2 pkt. ECTS (liczba godzin kontaktowych z nauczycielem 15; liczba godzin indywidualnej pracy studenta 5); System opieki nad dzieckiem w Unii Europejskiej – 2 pkt. ECTS (liczba godzin kontaktowych z nauczycielem 30; liczba godzin indywidualnej pracy studenta 5); Praca z bezdomnym i jego rodziną – 2 pkt. ECTS (liczba godzin kontaktowych z nauczycielem 15; liczba godzin indywidualnej pracy studenta 7,5); Diagnoza i terapia zaburzeń mowy – 2 pkt. ECTS (liczba godzin kontaktowych z nauczycielem 30; liczba godzin indywidualnej pracy studenta 15); Metodyka nauczania i wychowania ucznia z mózgowym porażeniem dziecięcym – 3 pkt. ECTS (liczba godzin kontaktowych z nauczycielem 30; liczba godzin indywidualnej pracy studenta 10). Pod tym względem zespół oceniający rekomenduje przeprowadzenie pełnej weryfikacji, aby odzwierciedlić realny nakład pracy studenta mierzony punktami ECTS i zasadę przyznawania punktów ECTS. We wskazanych konkretnych przypadkach stosując przelicznik 1 pkt. zaliczeniowy to 25-30 godz. pracy studenta, zajęcia są przeszacowane lub niedoszacowane. Ponadto w dokumentacji istnieją różne wersje sylabusów, które zespół oceniający zaleca ujednolicić.

Są też takie sylabusy, w których nie podaje się ani punktów ECTS, ani realizowanych godzin dydaktycznych (m.in. przedmioty Wprowadzenie do pedagogiki i deontologii zawodu pedagoga specjalnego; Wsparcie rodziców po prenatalnej diagnozie niepełnosprawności i choroby dziecka; Metodyka nauczania i wychowania osób z autyzmem i zespołem Aspergera). Konstrukcja sylabusów KUL załączona do dokumentacji, w prezentacji godzin indywidualnej pracy studenta, nie konkretyzuje na czym polega owa indywidualna praca, stąd zespół oceniający rekomenduje jej doprecyzowanie.

Organizacja roku akademickiego nie budzi zastrzeżeń, a tym samym stwarza studentom realne możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a planowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Układ przedmiotów znajdujących się w programach studiów nie budzi większych zastrzeżeń, jest logiczny, zapewnia możliwość zrozumienia związków, zależności i uwarunkowań wiedzy i umiejętności uzyskiwanych w kolejnych semestrach. Należy jednak zwrócić uwagę, pomimo, że ostatni nabór na studia II stopnia odbędzie się w roku akademickim 2020/2021, że względnie wąsko potraktowane zostały moduły specjalnościowe, które składają się jedynie z 9 przedmiotów, o łącznej liczbie 150 godz. Uczelnia na II stopniu kształcenia na ocenianym kierunku nie nadaje kwalifikacji nauczycielskich. Formy realizacji zajęć, to wykład, ćwiczenia, konwersatorium, warsztaty, seminarium. Formami dominującymi są wykład i ćwiczenia. Proporcje między nimi nie budzą zastrzeżeń. Dobór treści kształcenia, ale także czas trwania kształcenia dają możliwość studentom na osiągnięcie zaprojektowanych efektów. Treści programowe są różnorodne i spójne ze sobą, a także uwzględniające najnowszy stan wiedzy z pedagogiki specjalnej, jak również dyscyplin do których przypisano oceniany kierunek. Dobór treści na specjalnościach nadających kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela na I stopniu (spec. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i pedagogika lecznicza; Edukacja i rehabilitacja niesłyszących i słabosłyszących i terapia pedagogiczna) jest zgodny ze standardami kształcenia nauczycieli w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Metody dydaktyczne są poprawnie powiązane z charakterem i rodzajem prowadzonych zajęć, jak również różnorodne i specyficzne dla profilu ogólnoakademickiego. Formalnie nie spełniono wymogu osiągnięcia przez studentów umiejętności językowych na poziomie B2+. Zapewnia się studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku. W Uczelni przyjęto, że 1 pkt. zaliczeniowy to 25-30 godz. pracy studenta. Jednak analiza sylabusów tego do końca nie potwierdza. W części „Obciążenie pracą studenta” nauczyciele stosują inną zasadę, co sprawia, że nie we wszystkich przypadkach powyższa zasada jest spełniona. W konkretnych przypadkach stosując przelicznik 1 pkt. zaliczeniowy to 25-30 godz. pracy studenta, zajęcia są przeszacowane lub niedoszacowane. Planowanie zajęć jest zgodne z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II określił zagadnienia rekrutacyjne i kryteria kwalifikacji na studia zgodnie z Uchwałą Senatu z dnia 27 czerwca 2019 roku w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia w roku akademickim 2020/2021 (zał. nr 1, nr 2, nr. 3, nr 4.). Postępowanie konkursowe prowadzone jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną, której członków z ramienia

Instytutu Pedagogiki wskazuje Rada Instytutu, a powołuje Rada Wydziału. Wyniki postępowania konkursowego są jawne. Z przebiegu postępowania rekrutacyjnego sporządza się protokoły zbiorcze i indywidualne (§ 11 uchwały rekrutacyjnej - Uchwała Senatu nr 798/I/1 z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie zasad postępowania rekrutacyjnego na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w roku akademickim 2019/2020). W niniejszej uchwale czytamy m.in., że „Postępowanie rekrutacyjne ma charakter konkursowy lub odbywa się w trybie wolnym” (§ 2 ust 1.). Zgodnie z § 8 ust. 1. „Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, którego elementami składowymi są: egzamin pisemny, egzamin ustny, sprawdzian dodatkowych umiejętności, rozmowa kwalifikacyjna, konkurs świadectw. Wymienione rodzaje postępowania kwalifikacyjnego mogą być łączone w zależności od typu matury”.

Analizując zapisy w sprawie rekrutacji należy uznać, iż kryteria kwalifikacji na oceniany kierunek pedagogika specjalna są przejrzyste i selektywne w powiązaniu z zapewnieniem doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Natomiast cała procedura rekrutacji oraz kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniającą równe szanse kandydatom w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Zagadnienie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza kierunkiem studiów reguluje Regulamin organizacji potwierdzania efektów uczenia się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (Uchwała Senatu nr 809/II/7 z 26 września 2019 r. w sprawie dostosowania organizacji potwierdzania efektów uczenia się do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym). Zgodnie z zapisami niniejszej uchwały istnieje możliwość powiązania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności z efektami uczenia się określonymi w programie studiów na ocenianym kierunku.

Monitorowanie efektów kształcenia odbywa się m.in. za pomocą prac etapowych, w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz prac dyplomowych. Wykładowcy w kartach przedmiotowych określają zasady obowiązujące studentów oraz podają sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia („Metody weryfikacji efektów uczenia się”), wskazując w szczególności na: egzamin, referat, sprawdzenie umiejętności praktycznych, prezentacja, test, sprawdzian pisemny, kolokwium, realizacja projektu. Po analizie sylabusów, wydaje się, że nie sposób mówić o pełnej różnorodności stosowanych metod weryfikacji. Ich wachlarz nie jest zbyt rozbudowany. Są one trafnie dobrane, lecz należałoby dokonać ich przeglądu, gdyż zdarzają się sylabusy (np. przedmioty: Metodyka wczesnego wspomagania rozwoju dziecka zagrożonego niepełnosprawnością; Diagnoza trudności w uczeniu się matematyki; Diagnoza psychologiczna w pedagogice specjalnej; Opieka penitencjarna i readaptacja społeczna), w których do weryfikacji efektów z zakresu umiejętności, ale też kompetencji społecznych, zaproponowano jedynie obserwację, co należy poddać pod wątpliwość. W wielu, lecz nie we wszystkich sylabusach założone metody weryfikacji dają możliwość oceny stopnia ich osiągnięcia przez studentów. Można w związku z tym mówić o ograniczonej wiarygodności i porównywalności wyników ocen.

Biorąc pod uwagę monitorowanie stopnia osiągnięcia i sposoby weryfikacji efektów uczenia się zespół oceniający podczas wizytacji dokonał przeglądu prac etapowych, w postaci prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Podczas ich analizy nie zauważono większych problemów z weryfikacją efektów.

Ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia jest proces dyplomowania, który z formalnego punktu widzenia na wizytowym kierunku jest poprawnie prowadzony. Proces dyplomowania regulowany jest Uchwałą Senatu nr 729/III/22z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad dyplomowania w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Prace dyplomowe podlegają weryfikacji w systemie antyplagiatowym (Zarządzenie Rektora z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie zasad polityki antyplagiatowej oraz badania oryginalności prac dyplomowych). Ciekawą praktyką związaną z weryfikacją jakości prac dyplomowych jest powołanie wewnętrznej Komisji ds. Dyplomowania, która losowo dokonuje oceny pracy dyplomowych, a tym samym oceny całego procesu dyplomowania. Analiza prac licencjackich i magisterskich studentów kierunku pedagogika specjalna dokonana przez zespół oceniający potwierdza prawidłowość procesu dyplomowania na ocenianym kierunku. W tym kontekście należy mówić o wiarygodności i porównywalności w procesie sprawdzania i oceniania efektów, a tym samym wyników ocen studenckich. Należy także wskazać na równe traktowanie studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów, a także w zakresie bezstronności i przejrzystości tego procesu. Ponadto rodzaj, forma i tematyka prac etapowych oraz dyplomowych związana jest z treściami kształcenia oraz dostosowana jest do poziomu, profilu i efektów uczenia się na ocenianym kierunku studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kryteria kwalifikacji na kierunek pedagogika specjalna są przejrzyste i selektywne w powiązaniu z zapewnieniem doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Po analizie sylabusów, wydaje się, że nie sposób mówić o pełnej różnorodności stosowanych metod weryfikacji. Ich wachlarz nie jest zbyt rozbudowany. Są one trafnie dobrane, lecz należałoby dokonać ich przeglądu, gdyż zdarzają się sylabusy, w których do weryfikacji efektów z zakresu umiejętności, ale też kompetencji społecznych, zaproponowano jedynie obserwację, co należy poddać pod wątpliwość. Proceduralnie proces dyplomowania należy ocenić pozytywnie, a analiza prac dyplomowych dokonana przez zespół oceniający potwierdza prawidłowość procesu dyplomowania na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku pedagogika specjalna zajęcia dydaktyczne prowadzą łącznie 64 osoby zatrudnione w ramach umowy o pracę, w tym 19 samodzielnych pracowników naukowych (14 doktorów habilitowanych, 5 profesorów), 24 doktorów i 21 magistrów. Ponadto dwie osoby są zatrudnione w ramach umowy dzieło. Większość kadry (pod 80%) posiada kwalifikacje i dorobek w zakresie wiodącej dla kierunku dyscypliny pedagogika, pozostali posiadają dorobek w dyscyplinie filozofia, psychologia, socjologia, historia, prawo. Ponad 98 % pracowników jest zatrudnionych w ramach podstawowego miejsca zatrudnienia. Z grupy nauczycieli z dorobkiem pedagogicznym ponad 60% posiada dorobek w subdyscyplinie pedagogiki, to jest w pedagogice specjalnej, do której przygotowuje wizytowany kierunek. W tym gronie są specjaliści od różnego rodzaju niepełnosprawności (słuchu, wzroku, niepełnosprawności intelektualnej, autyzmu) oraz od poszczególnych działów specjalnej pedagogiki ogólnej). Szczegółowa analiza liczby, dorobku oraz kompetencji dydaktycznych nauczycieli pozwala stwierdzić, że uczelnia posiada duży i niezbędny potencjał kadrowy do prawidłowego procesu kształcenia na kierunku pedagogika specjalna i uzyskiwania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Ponadto jako sprzyjające procesowi nabywania efektów w zakresie oferowanych specjalności należy uznać dużą liczbę specjalistów z istotnym doświadczeniem praktycznym nabytym w pracy z osobami z niepełnosprawnością (przykładem nauczyciele ze znajomością języka migowego). Jako wysokie należy uznać kompetencje dydaktyczne pracowników, wszyscy przeszli szkolenie w zakresie kształcenia na odległość, natomiast część z nich prowadzi zajęcia w językach obcych. Nauczycielom proponowane są nieodpłatnie szkolenia dydaktyczne i studia podyplomowe. Podkreśleniem wysokich kompetencji nauczycieli w kształceniu na kierunku pedagogika specjalna, w tym kompetencji dydaktycznych jest udział części nauczycieli w ogólnopolskich pracach zespołów programowych przy Ministerstwie Edukacji.

Tematyka badań naukowych pracowników pozwala na przygotowanie i włączenie studentów w proces badań empirycznych.

Politykę kadrową Uczelni należy ocenić prawidłowo. Zatrudnienie nauczycieli odbywa się zgodnie z Ustawą w drodze transparentnych konkursów. Warunki przyjęcia pracownika są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Podstawowym kryterium zatrudnienia są potrzeby dydaktyczne realizowanych zajęć. Pracownicy są prawidłowo wspierani i motywowani do rozwoju. Przykładem nagrody za stopnie awansu zawodowego, finansowanie wyjazdów i konferencji naukowych, wspieranie publikacji i kursów doskonalących. W dokumentacji uczelni znajdujemy liczne przykłady systemowego wsparcia pracowników, a zakres tego wsparcia został potwierdzony podczas spotkania z kadrą dydaktyczną. Efektem prawidłowego wsparcia w rozwoju są awanse naukowe. W latach 2014-2019 aż 14 pracowników uzyskało awanse naukowe, w tym 6 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego. Uczelnia corocznie analizuje potrzeby dydaktyczne kierunku. W przypadku rozszerzania kierunku o nowe specjalności motywuje się pracowników do rozszerzania zainteresowań naukowych oraz zatrudnia się osoby nowe. Wspieranie pracowników odbywa się także poprzez system szkoleń, co potwierdza oferta z roku ak. 2018/2019, w której zawarto projektowanie i prowadzenie kursów on-line (78h), innowacyjnych umiejętności dydaktycznych (32h), tworzenie publikacji

cyfrowych (30h), kurs bioinformatyczny (60h). Analiza całościowa polityki kadrowej wraz z hospitacjami zajęć pozwala na stwierdzenie, że osoby prowadzące zajęcia posiadają niezbędne kompetencje dydaktyczne. Obsadę zajęć dydaktycznych proponują kierownicy poszczególnych katedr, a koordynuje ją Dyrekcja Instytutu Pedagogiki. Kryteriami kluczowymi w obsadzie zajęć jest dorobek naukowy pracowników i ich doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Szczegółowa analiza obsady zajęć dydaktycznych nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. Przedmioty teoretyczne prowadzą nauczyciele z bogatym dorobkiem naukowym, przedmioty specjalnościowe prowadzą specjaliści pedagogicy specjaliści, często z dorobkiem praktycznym w pracy z osobami z niepełnosprawnością. SeminaRIA dyplomowe prowadzą nauczyciele ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz doświadczeni doktorzy. Za poprawną uznano także obsadę zajęć dydaktycznych przygotowujących do zawodu nauczyciela. Przygotowanie pedagogiczne, psychologiczne i dydaktyczne prowadzą nauczyciele z odpowiednimi kompetencjami merytorycznymi oraz posiadający doświadczenie w pedagogice i psychologii szkoły. Nie budzi zastrzeżeń również obciążenie godzinowe nauczycieli.

Pracownicy podlegają ocenie okresowej zgodnie z wymogami Ustawy obowiązującymi w uczelni publicznej. Ocena okresowa jest wykorzystywana do doskonalenia kadry i opracowywania indywidualnych ścieżek rozwoju. W ocenie nauczyciela bierze się pod uwagę ich dorobek naukowy i dydaktyczny, doświadczenie zawodowe oraz aktywność środowiskową. Ocenie podlega także poziom realizacji zajęć dydaktycznych (hospitacje, ocena studentów), dorobek organizacyjny oraz zakres umiędzynarodowienia dorobku lub aktywności naukowej. Z oceny pracowników sporządzany jest całościowy raport, który służy ewaluacji w procesie podnoszenia jakości naukowej i dydaktycznej. W ocenie Zespołu realizowana polityka kadrowa spełnia akademickie standardy uczelni publicznej w zakresie indywidualnego rozwoju, dostosowania kwalifikacji nauczycieli do realizacji zajęć dydaktycznych oraz innych wymogów ustawowych, w tym awansów zawodowych czy współpracy zagranicznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia prowadzi prawidłową politykę kadrową. Liczba, kompetencje, kwalifikacje oraz doświadczenie nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku pedagogika specjalna zapewnia realizację programu studiów i umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Dorobek naukowy nauczycieli jest zgodny z programem kierunku i proponowanymi specjalnościami. Obsada zajęć bez zastrzeżeń. Pracownicy są oceniani zgodnie ze standardami uniwersyteckimi. Potwierdzono prawidłowe mechanizmy motywacyjne nauczycieli oraz system ich wsparcia w rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Do 30.09.2019 zajęcia na kierunku pedagogika specjalna odbywały się w budynku Uczelni przy ulicy Droga Męczenników Majdanka 70. Był to budynek dzierżawiony od Miasta, z pełnym wyposażeniem dydaktycznym. W budynku znajdowało się między innymi ok. 20 sal dydaktycznych, laboratoryjnych i ćwiczeniowych (w tym sale komputerowe i specjalistyczne sale dydaktyczne), Biblioteka Zakładu Pedagogiki oraz pomieszczenia administracyjne. Infrastruktura budynku przy ulicy Droga Męczenników Majdanka 70 służyła także kierunkowi Pedagogika i została pozytywnie oceniona w procesie akredytacyjnym w czerwcu roku 2019.

Obecnie kształcenie na wizytowanym kierunku odbywa się w głównej siedzibie uczelni przy ulicy Aleje Racławickie 14. Campus główny Uczelni umożliwia skorzystanie z wielu udogodnień, ułatwiających przemieszczanie się i udział studentów z niepełnosprawnością w zajęciach dydaktycznych (podjazdy, windy, system nagłośnienia sal, oznaczenia pomieszczeń nalepkami z alfabetem Braillea oraz materiałów dydaktycznych w tym języku, dostępność tłumacza języka migowego). Do dyspozycji studentów i pracowników Instytutu Pedagogiki, w tym studentów i pracowników pedagogiki specjalnej pozostaje 25 pomieszczeń, 10 pomieszczeń do pracy naukowej (katedry) i 2 administracyjnej oraz 14 sal zajęciowych, dziesięć pomieszczeń naukowo-dydaktyczne (pomieszczenia katedr), oraz pomieszczenia administracyjne. W trakcie wyposażania są dwie sale laboratoryjne i specjalistyczne do zajęć rehabilitacyjnych, muzycznych i plastycznych. Wszystkie sale są wyposażone w niezbędny sprzęt multimedialny, w tym rzutniki i tablice interaktywne. Do dyspozycji studentów jest nowoczesnie wyposażona sala komputerowa. Na terenie Uczelni studenci mają dostęp do bezprzewodowego Internetu w ramach platformy elektronicznej e-KUL. Platforma e-KUL umożliwia m.in. składanie wniosków i zgłoszeń skierowanych do różnych agend uniwersyteckich, przekaz aktualnych ogłoszeń z poziomu konkretnego pracownika, instytutu, wydziału, uczelni, prowadzenie i ocenę zajęć dydaktycznych (e-learning), ewaluację zajęć, składanie i ocenę oryginalności prac dyplomowych, szkolenia pracowników. W szczególności istotne jest wykorzystanie platformy e-learningowej (Moodle), która umożliwia: zamieszczanie materiałów dydaktycznych, bezpośredni kontakt między wykładowcą a studentami, złożony system oceny oraz samooceny wyników kształcenia, organizowanie materiału w moduły oraz lekcje. Platforma umożliwia także korzystanie z baz Scopus, Ebsco, Springer a także bezpośredni dostęp do katalogów Biblioteki Uniwersyteckiej KUL. Dla korzystania z Platformy organizowane jest coroczne szkolenie studentów i pracowników, organizowane przez Dział Teleinformacyjny KUL.

Jako wyróżniające należy wskazać specjalistyczne pomieszczenia Centrum Edukacji Osób Nieśłyszących oraz Laboratorium badań nad edukacją osób nieśłyszących, które służą studentom kierunku specjalności surdopedagogika oraz studentom z niepełnosprawnością słuchu.

Instytut Pedagogiki do 30.09.2019 posiadał swoją bibliotekę specjalistyczną z około 15 tysięcy woluminów, w tym obszerne zbiory z zakresu pedagogiki specjalnej. Od 1.10.2019 Biblioteka

Instytutowa weszła w skład Bibliotek Specjalistycznych przy ulicy Alei Racławickich 14. Studenci ocenianego kierunku mają dostęp do Czytelni Wydziału Nauk Społecznych. W czytelni jest ok. 20 stanowisk, w tym stanowisk komputerowych z dostępem do wirtualnych baz nauki i platform czasopism. Ponadto zbiory publikacji specjalistycznych z zakresu pedagogiki specjalnej oraz pedagogiki zgromadzone są przy wybranych katedrach w Instytucie Pedagogiki. Zbiory tego typu dostępne dla pracowników i studentów posiadają m.in. Katedra Pedagogiki Specjalnej, Katedra Pedagogiki Rodziny, Katedra Pedagogiki Ogólnej. Zasoby biblioteczne Uczelni są w pełni wystarczające do prawidłowego procesu kształcenia na kierunku pedagogika specjalna.

Infrastruktura podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących, przykładem powyższego jest doposażenie sal dydaktycznych w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane w ankietach ewaluacyjnych (2 mln zł, z których zakupiono 72 projektory, 56 ekranów, 12 tablic multimedialnych i 110 komputerów, oprogramowanie; w 2019 roku rezerwa 1mln zł przeznaczona na relokację kampusu Majdanek).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastrukturę Uczelni w kontekście kształcenia na kierunku pedagogika specjalna należy ocenić pozytywnie. Dotyczy to zarówno byłego budynku Uczelni przy ulic Drogi Męczenników Majdanka 70, jak i obecnego budynku głównego kampusu przy ulicy Aleje Racławickie 14. Sale dydaktyczne oraz specjalistyczne umożliwiają studentom na prawidłowy proces kształcenia i nabywanie zakładanych efektów uczenia. W wyposażeniu sal zadbano o wszelką infrastrukturę niezbędną do prowadzenia kierunku pedagogika specjalna. Dla przedmiotów praktycznych stworzono odpowiednie sale metodyczne, w tym muzyczne, plastyczne i teatralne. Na wyróżnienie zasługują sale laboratoryjne do pracy z osobami z niedosłuchem i osobami niesłyszącymi. Jako w pełni zadowalającą w kontekście efektów uczenia się na ocenianym kierunku oraz w kontekście związanych z przygotowaniem zawodowym należy ocenić infrastrukturę biblioteczną i jej zasoby. Liczba stanowisk bibliotecznych oraz dostęp do zasobów i baz elektronicznych jest na poziomie uniwersyteckim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na podstawie dokumentów przedstawionych przez Uczelnię i informacji uzyskanych podczas wizytacji należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku przywiązuje dużą wagę do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podczas wizytacji przedłożono 11 listów intencyjnych zawieranych na przestrzeni lat 2013-2019 potwierdzających formalnie współpracę w instytucjami i jednostkami oświatowymi (przedszkola, szkoły, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, domy opieki społecznej) w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych przez studentów, prowadzenia badań pedagogicznych i praktyk.

W ocenie dokonanej podczas wizytacji, rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku pedagogika specjalna.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter sformalizowany poprzez umowy i porozumienia, ale także poprzez Konwent Pracodawców powołany Uchwałą nr 578/480 Rady Wydziału Nauk Społecznych KUL w dniach 27-30 czerwca 2019 r. Konwent pracodawców jest odrębnie ustanowiony z organizacji współpracujących z każdym z Instytutów wchodzącym w skład Wydziału i dla Instytutu Pedagogiki obejmuje 20 instytucji (szkoły, zakład karny, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Miejski Zespół Żłobków, domy pomocy społecznej, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niestyszącej i Słabosłyszącej itp.). Według informacji udzielonych przez kadrę dydaktyczną oraz Dyrektora Instytutu Pedagogiki, współpraca z otoczeniem związana jest głównie z tworzeniem, realizacją i doskonaleniem programu studiów, uzgadnianiem formalnych i organizacyjnych aspektów realizowania praktyk studenckich. Spotkania z interesariuszami zewnętrznymi są organizowane przez Instytut regularnie z bezpośrednią dyskusją np. spotkania pracowników instytutu z pracownikami Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta, pedagogami szkolnymi, kuratorami organizowane przy okazji styczniowych spotkań świąteczno-noworocznych czy spotkań związanych z zakończeniem studiów (w czerwcu każdego roku). Ważnym kanałem pozyskiwania informacji dotyczących zapotrzebowania rynku pracy oraz oczekiwań interesariuszy są opinie przedstawicieli placówek zatrudniających pedagogów specjalnych przekazywane w trybie konsultacji z pracownikami Instytutu. Pozyskiwaniu informacji służą badania naukowe oraz uczestnictwo przedstawicieli instytutu w spotkaniach, konferencjach, projektach i gremiach eksperckich instytucji zewnętrznych (np. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Badań Edukacyjnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Lechaa sp. z o.o.).

Skuteczność wpływu interesariuszy zewnętrznych na program studiów ocenianego kierunku oraz systematyczność współpracy została potwierdzona i wysoko oceniona przez przedstawicieli obecnych na spotkaniu z zespołem oceniającym. W ocenie osób obecnych na spotkaniu, formy współpracy przy realizacji kształcenia na kierunku pedagogika specjalna opierają się głównie na praktykach studentów. Równie ważnym aspektem jest praca i pomoc wolontariacka studentów w Ośrodku Socjoterapii, w

Szkole Integracyjnej, Ośrodka Pomocy Społecznej i Fundacji zrzeszającej Rodziców Dzieci z Autyzmem (Fundacja Wiatraki). W ocenie zespołu oceniającego studenci kierunku pedagogika specjalna poprzez sieć zbudowaną na długoletnich kontaktach osobistych pracowników Instytutu oraz realizacji współpracy z instytucjami z obszaru edukacji, oświaty, resocjalizacji i pedagogiki mają możliwość podczas kształcenia zdobywać realne doświadczenie i mieć kontakt z instytucjami, które pozwalają na nabycie praktycznych umiejętności i doświadczenia zarówno w kontekście pracy pedagoga, jak też wsparcia rodzin i dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wraz z jej oceną prowadzone są w formie informacji przedkładanych uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia, a także Prorektorowi ds. Nauki i Kształcenia KUL.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi należy do silnych stron kształcenia na kierunku pedagogika specjalna. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Stałe i szerokie kontakty pracowników Instytutu z instytucjami kreującymi politykę edukacyjną i oświatową, takimi jak Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji a także placówkami realizującymi tę politykę z dziećmi i osobami dorosłymi pozwala na bieżącą znajomość potrzeb rynku pracy oraz ewaluację programu kształcenia w sposób systematyczny i zapewniający wysoką jakość kształcenia na kierunku pedagogika specjalna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wdrażanie nowego systemu kapitału pracodawców organizowanych przez poszczególne instytuty, nie przez wydział (Ustawa 2.0), dzięki czemu spotkania organizowane są w zwiększonej liczbie pracodawców z danego zakresu. Ścisłe grono zawodowe wpływa na poprawę przepływu informacji Uczelnia-Pracodawcy oraz zwiększa merytoryczną wartość spotkań.

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku pedagogika specjalna umiędzynarodowienie jest realizowane za pomocą szeregu działań systemowych w zakresie aktywności pracowników i poprawy jakości procesu dydaktycznego. Przykładem takich działań są: wykorzystywanie w dydaktyce najnowszych aktualnych badań

naukowych w zakresie niepełnosprawności (evidence-based teaching); wdrażanie wyników międzynarodowych badań pracowników naukowych IP KUL w procesie dydaktycznym; włączanie studentów kierunku pedagogika specjalna w międzynarodowe zespoły badawcze oraz wspieranie ich w prowadzeniu badań międzynarodowych; doskonalenie oferty kształcenia z wykorzystaniem modeli zagranicznych (m.in. wykorzystanie projektowania uniwersalnego, Universal Learning Design); podniesienie kompetencji językowych, poprzez udział studentów w zajęciach w językach obcych; doskonalenie systemu obsługi studenta, także pod kątem dostosowywania oferty do osób ze specjalnymi potrzebami wyjeżdżającymi za granicę i przyjeżdżających na studia na kierunku pedagogika specjalna.

Oferta dydaktyczna zajęć w języku angielskim dla kierunku pedagogika specjalna KUL pozwala studentom nabycie nowej wiedzy o wymiarze międzynarodowym a także kontakt ze studentami z innych uczelni (zajęcia prowadzone są wspólnie dla studentów kierunku pedagogika specjalna oraz studentów programu Erasmus). W ramach tej oferty w roku akademickim 2016/2017 studenci uczestniczyli w następujących wykładach: Christian personalism as the foundation for integrative and inclusive education (30 godzin); Counseling and human development (30 godzin) Grundbegriffe der Paedagogik (30 godzin) Special education (fakultet). Łącznie w latach 2016/19 w wykładach prowadzonych w językach obcych wzięło udział 114 studentów kierunku pedagogika specjalna oraz 12 studentów z programu Erasmus+. Ponadto studenci brali udział w międzynarodowych projektach naukowych. Przykładem program "Crossing borders to an inclusive society" realizowany we współpracy z partnerem belgijskim (udział 4 studentów).

Mobilność międzynarodowa pracowników i studentów odbywa się głównie w ramach programu Erasmus+. Sieć ośrodków naukowych współpracujących z Instytutem Pedagogiki KUL systematycznie powiększa się, rozwijając się głównie na podstawie programów „Erasmus+ KA 103” (z krajami UE) i „Erasmus+ KA 107” (z krajami spoza UE). Studenci i pracownicy naukowcy mają do wyboru 31 Uczelni zagranicznych z 16 państw. W ramach programu podpisano umowy z uczelniami z większości krajów UE. Istnieje także szereg umów z uczelniami spoza UE, przykładem University of Massachusetts Boston, USA; Gordon College of Education, Izrael; Holy Spirit University of Kaslik, Liban; Drohobych State Pedagogical University of Ivan Franko, Ukraina. W latach 2016/19 w ramach programów Erasmus+ z kierunku pedagogika specjalna wyjechało 10 studentów w tym 7 studentów na półroczne i roczne studia do Wielkiej Brytanii, Słowacji, Niemiec i Włoch oraz 3 studentów na praktyki do Wielkiej Brytanii, Włoch i Finlandii. W tym samym okresie do Instytutu Pedagogiki przyjechało 12 studentów na półroczne i roczne studia z Hiszpanii, Niemiec i z Kazachstanu (przyjazd w ramach umowy bilateralnej). Uczelnie w ramach programu Erasmus + przyjmuje także nauczycieli wizytujących. W latach 2016-2019 do Instytutu Pedagogiki przyjechało 12 pracowników naukowych w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych z: Włoch, Wielkiej Brytanii, Grecji, Francji i Słowacji. Ponadto w ramach umów bilateralnych przyjeżdżali wykładowcy z USA, Izraela, Libanu i Krainy (łącznie 13 osób). Ponadto w latach 2016-2019 pracownicy Instytutu Pedagogiki wyjeżdżali aż 22 raz na wyjazdy studyjne i stażowe do takich państw jak Niemcy, Słowacja, Belgia, Litwa, Włochy, Hiszpania, Grecja oraz Izrael.

W dorobku nauczycieli kierunku pedagogika specjalna można wskazać szereg osiągnięć na arenie międzynarodowej. Przykładem realizowane projekty międzynarodowe, w których biorą udział nauczyciele: Międzynarodowa Grupa Badawcza English as a Foreign Language for Deaf and Hard of

Hearing badająca osoby z dysfunkcją słuchu i ich nauczanie; Międzynarodowy Projekt Innowacyjny o charakterze naukowo-badawczym „More Opportunities for Every Child: early detection of child difficulties in kindergarten”, realizowany z partnerem, włoskim; „Mental resiliency and positive psychological capital of future teachers with low and high academic performance in Poland and Israel”, realizowany we współpracy z uczelnią z Izraela. Część projektów ma bezpośredni wpływ na proces dydaktyczny na wizytowanym kierunku. Przykładem projekt „Mistrzowie Dydaktyki” realizowany we współpracy z University College London, Institute of Education, London, 13.05.2019-24.05.2019) oraz University of Groningen, Center for Information Technology. Głównym celem projektu jest wypracowanie i wdrożenie nowych rozwiązań w kształceniu uniwersyteckim, w tym implementację nowoczesnej metody wsparcia studentów, tj. tutoringu. Ponadto duża liczba nauczycieli bierze udział w zagranicznych konferencjach naukowych i publikuje w zagranicznych periodykach. Kilku nauczycieli jest w gremiach redakcyjnych czasopism zagranicznych.

Podczas spotkania z kadrami nauczyciele podawali przykłady formalnych i nieformalnych kontaktów międzynarodowych. W ramach oceny okresowej pracowników prowadzona jest także ocena działalności międzynarodowej.

W przypadku studentów ocenianego kierunku dostrzegalna jest możliwość korzystania z programów wymiany międzynarodowej, w szczególności w ramach programu Erasmus+. Studenci mają możliwość wyjazdu do partnerskich uczelni zagranicznych, np.: Katholieke Hogeschool Vives Noord w Belgii lub Università Cattolica Del Sacro Cuore – Milano we Włoszech. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci zwracali uwagę, że nauczyciele akademicy zachęcają ich do korzystania z możliwości wyjazdu. Jednocześnie w opinii studentów korzystanie z programów wymiany międzynarodowej nie cieszy się dużym zainteresowaniem. Ponadto, należy zauważyć, że studenci mają także możliwość korzystania z programu MOST, w ramach którego mogą wyjechać na polskie uczelnie np. Uniwersytet Warszawski lub Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ponadto, wsparcie dla studentów zagranicznych jest oferowane przez Fundację im. Jana Pawła II.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

Proces umiędzynarodowienia dla wizytowanego kierunku należy ocenić bardzo wysoko. Pracownicy i studenci wykorzystując program Erasmus+ biorą udział w wyjazdach studyjnych i stażowych. Imponują badawcze projekty międzynarodowe z krajami spoza Unii Europejskiej, w tym z USA i Izraelem. Większość pracowników posiada w swoim dorobku doświadczenia ze współpracy międzynarodowej w postaci udziału w projektach, konferencjach naukowych i publikacjach w zagranicznych czasopismach. Współpraca międzynarodowa jest wykorzystywana do doskonalenia procesu kształcenia. Treść i zakres współpracy są adekwatne do efektów uczenia się na ocenianym kierunku oraz spójny z celami i strategią kształcenia. Silną stroną jest wysoka aktywność studentów w badawcze projekty międzynarodowe i konferencyjne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

- Oferta lektoratów z j. polskiego dla studentów cudzoziemców, studiujących w j. polskim, np. studentów z Ukrainy, prowadzonych przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych KUL (na wniosek WKds.JK, po zgłoszeniu takiego problemu przez pracowników naukowych)

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W spotkaniu z zespołem oceniającym wzięli udział studenci reprezentujący studia I, II stopnia, a także jednolite magisterskie na kierunku pedagogika specjalna, którzy przedstawili informacje związane ze wsparciem i motywowaniem w procesie uczenia się. Studenci wyrażali pozytywną opinię na temat dedykowanego dla nich systemu wsparcia.

Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów podczas konsultacji. Odbývają się one w terminach dostosowanych do planów zajęć studentów. Informacje o konsultacjach są dostępne za pośrednictwem systemu e-KUL, częściowo na stronie internetowej uczelni oraz bezpośrednio przy gabinetach pracowników naukowo-dydaktycznych. Studenci mogą korzystać także z kontaktu z nauczycielami akademickimi za pośrednictwem poczty elektronicznej. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci dobrze ocenili możliwości kontaktu z osobami prowadzącymi zajęcia.

System wsparcia uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych. Obok ustawowych świadczeń dla studentów funkcjonują także Programy Stypendialne Towarzystwa Przyjaciół KUL, np. „startuj z TPKUL”, program przeznaczony dla studentów z małych miejscowości. Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wyrazili pozytywną opinię na temat systemu świadczeń dla studentów. Wśród innych form wsparcia dla studentów wybitnych można wskazać konkurs im. Profesor Teresy Kukołowicz na najlepsze prace licencjackie i magisterskie z zakresu pedagogiki.

Kolejną formą wsparcia, z której mogą korzystać studenci jest możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów. Studenci nie zgłosili uwag odnośnie funkcjonowania systemu próśb i zażaleń na wydziale. Możliwość zgłaszania próśb i zażaleń funkcjonuje za pośrednictwem samorządu studenckiego oraz władz wydziału. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim funkcjonuje instytucja opiekuna roku. Opiekunem roku jest osoba powołana z grona pracowników naukowo-dydaktycznych. Do zadań opiekuna roku należy kontakt ze starostami oraz władzami Wydziału i Instytutu w zakresie organizacji procesu dydaktycznego. Każdy student indywidualnie może liczyć na wsparcie władz jednostki w zakresie rozwiązywania bieżących problemów.

Na spotkaniu z zespołem oceniającym studenci wskazali, iż wiedza i kompetencje pracowników administracyjnych są na odpowiednim poziomie. Studenci uzyskują od pracowników niezbędne informacje podczas całego toku kształcenia. Studenci kierunku pedagogika specjalna mają możliwość działalności naukowej.

Na wydziale funkcjonują koła naukowe, m. in. Koło Naukowe Pedagogiki Specjalnej KUL i Koło Naukowe Studentów Niestyszących i Słabosłyszących *Surdus Loquens*. Koła naukowe organizują konferencje naukowe, warsztaty, sympozja i inne wydarzenia, w których czynny udział biorą także studenci. Wśród projektów realizowanych przez studencki ruch naukowy funkcjonujący na wydziale można przywołać m. in. Konferencję „Zrozumieć FAS. Płodowy zespół alkoholowy – stereotypy, dylematy, wyzwania” lub „Spotkania z cyklu dobre warsztaty” poświęcone zagadnieniom związanym z pracą pedagoga organizowane przez Koło Naukowe Pedagogiki Specjalnej KUL. Koła naukowe korzystają ze wsparcia finansowego ze strony władz wydziału w postaci konkursów grantowych. W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim funkcjonuje około 70 organizacji studenckich. Informacje o nich są dostępne na stronie internetowej uczelni.

Pozytywnie należy ocenić ofertę praktyk przygotowaną dla studentów. W ramach działalności Biura Karier KUL adresowanej do studentów pedagogiki specjalnej można wyróżnić w szczególności program Cool Careers, Portal Kariery. Program Cool Careers ma na celu zwiększenie szans na rynku pracy poprzez stworzenie możliwości szybkiego zatrudnienia bezpośrednio po ukończeniu studiów. W ramach Cool Careers funkcjonują dwie ścieżki: personal branding i ścieżka działalności gospodarczej. Ścieżka personal branding polega na budowaniu marki osobistej za pomocą narzędzi HR. Osiągnięcie tych umiejętności uczestnikom programu mają zapewnić: diagnoza talentów i kompetencji społecznych, warsztaty grupowe poświęcone m. in. wykorzystaniu social mediów do budowania marki osobistej oraz indywidualny coaching kariery. Ścieżka działalności gospodarczej przygotowuje do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej. Cel ten ma zostać osiągnięty za pomocą diagnozy talentów i kompetencji społecznych, warsztatach grupowych poświęconych m. in. założeniu działalności gospodarczej, analizie rynku, kwestiom prawnym i ekonomicznym w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa. Ponadto w ramach ścieżki działalności gospodarczej korzysta się z indywidualnych planów działania w biznesie z wykorzystaniem danych z badania talentów i kompetencji społecznych oraz z indywidualnego poradnictwa biznesowego.

Kolejnym aspektem związanym ze wsparciem studentów w zakresie zwiększania szans na rynku pracy jest Portal Kariery. To portal przeznaczony dla studentów i pracodawców. Służy promocji studentów i absolwentów. Umożliwia tworzenie indywidualnych profili za równo studentom i pracodawcom. Celem funkcjonowania jest możliwość dopasowania ofert pracy, staży, praktyk do profili kompetencyjnych kandydatów i bazy pracodawców. Organizację tego procesu zapewnia Biuro Karier KUL. Warto zwrócić uwagę na fakt korzystania przez Biuro Karier z procesu ankietyzacji dotyczącej działań podejmowanych przez tę jednostkę.

Wysoko należy ocenić wsparcie studentów z niepełnosprawnością. Wsparcie w tym zakresie jest zapewniane przez Biuro ds. Studentów Niepełnosprawnych oraz Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością (KUL CAN). W Uczelni funkcjonuje także Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, a formy wsparcia są uzależnione od specyfiki niepełnosprawności. Studentom

zapewnia się należyte wsparcie w zakresie infrastruktury związanej z procesem kształcenia. Wśród form wsparcia należy wyróżnić pracownię komputerową ze specjalistycznym oprogramowaniem (linijka brajlowska), grafiką dotykową lub modelami 3D dla studentów niewidomych i niedowidzących, sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone w specjalistyczne oprzyrządowanie dla studentów niesłyszących i niedosłyszących oraz infrastrukturę dostosowaną do potrzeb studentów z niepełnosprawnością ruchową. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym zwrócili uwagę na poprawę infrastruktury, w szczególności poprzez usuwanie barier architektonicznych. Należy zwrócić uwagę na funkcjonujące w uczelni Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych dla Niewidomych, które wspiera studentów z niepełnosprawnością umożliwiając szybki dostęp do materiałów dydaktycznych. W Uczelni działa Poradnia Zdrowia Psychicznego. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci zwracali uwagę na katolicki charakter uczelni, który ich zdaniem wiąże się z tym, że w uczelni w zasadzie nie dochodzi do przejawów dyskryminacji i przemocy. Studenci mają możliwość rozwoju w wielu obszarach.

Ponadto w Uczelni funkcjonuje około 70 organizacji studenckich. Znaczna część inicjatyw obejmuje działające przy Kościele Akademickim KUL Duszpasterstwo Akademickie. Rozwój studentów może dotyczyć także sportu. Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą. W ramach Studium Wychowania Fizycznego i Sportu KUL działa 14 sekcji sportowych. Kolejnym możliwym obszarem rozwoju jest kultura studencka. W uczelni działają dwa teatry, chór akademicki i Zespół Pieśni i Tańca KUL. W spotkaniu z zespołem oceniającym uczestniczyli także przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego. Samorząd studencki bierze udział w opiniowaniu programu studiów. Przedstawiciele studentów zasiadają w składzie rady instytutu oraz w komisji właściwej do spraw jakości kształcenia. Finansowanie samorządu studenckiego jest możliwe poprzez konkursy grantowe. Ponadto, samorząd studencki pozytywnie ocenił infrastrukturę zapewnioną na potrzeby działalności.

Narzędziem wykorzystywanym do monitorowania, wspierania i doskonalenia systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest ankietyzacja zajęć dydaktycznych realizowana w odniesieniu do poszczególnych prowadzących. Ocena dokonywana jest przez studentów. Ankiety są w ocenie studentów kompleksowe, pozwalają na przekazanie wszelkie niezbędnych informacji. Proces ewaluacji odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem platformy e-KUL. Studenci mają możliwość wypełnienia anonimowego formularza. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci nie zgłosili zastrzeżeń co do funkcjonowania ankietyzacji zajęć, lecz wrócili uwagę, iż nie posiadają informacji zwrotnej związanej z wynikami ankiet. Rekomenduje się przekazywanie/ informowanie studentów o wynikach i skutkach wypełniania przez nich ankiet studenckich.

Należy zauważyć, że rozwój i doskonalenie systemu wsparcia jest możliwy także dzięki nieformalnym sposobom przekazywania informacji. W tym zakresie szczególną rolę pełni samorząd studencki, który jako reprezentant studentów ma możliwość podejmowania stosownych działań w tym zakresie. System motywowania studentów udoskonalany jest głównie za pośrednictwem działalności w kołach naukowych udział w warsztatach oraz poprzez aktywność w środowisku akademickim. Studenci motywowani są poprzez duży wachlarz wsparcia finansowego w formie stypendiów, z których mogą skorzystać. Stypendia fundowane przez Fundusz Stypendialny im. Marii Dorosz-Brzezińskiej, Stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL - programy „Startuj z TP KUL” i wiele innych fundacji.

Zespół oceniający pozytywnie postrzega zapewnienie studentom w ramach systemu wsparcia możliwości udziału w projektach stażowych wzmacniających kompetencje na rynku pracy, w tym kompetencje zawodowe – praktyczne oraz kompetencje miękkie, językowe z zakresu języka branżowego czy z zakresu nowoczesnych technologii IT. Są to następujące programy: „Wysokiej Jakości Staże Kluczem do Kariery Studentów WNS KUL”, projekt NCBiR, realizowany w okresie 1 maja 2016 – 31 marca 2018; „Aktywny Student – Aktywny Absolwent”, projekt NCBiR, realizowany w okresie 1 kwietnia 2017 – 30 września 2018; „Zintegrowany program podnoszenia kompetencji studentów i pracowników KUL”, projekt NCBiR, realizowany w okresie od 1 marca 2018 do 28 lutego 2022.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium *spełnione*

Uzasadnienie

System wsparcia studentów w procesie uczenia się ma charakter kompleksowy. Rozwiązania znajdujące zastosowanie dla studentów kierunku pedagogika specjalna uwzględniają potrzeby studentów. Szczególnie pozytywnie należy ocenić wsparcie studentów z niepełnosprawnością oraz staże. Dobrze funkcjonująca obsługa administracyjna w połączeniu z zastosowaniem adekwatnych rozwiązań stanowi adekwatny do zindywidualizowanych potrzeb element wsparcia studentów w tym zakresie. Ponadto, studentom zapewnia się odpowiednią obsługę administracyjną. Konsultacje kadry dydaktycznej należy ocenić pozytywnie, ze względu na dostępność w wyznaczonych godzinach i zapewnienie dostatecznych informacji. Oferta praktyk i staży dla studentów jest adekwatna do liczby studentów oraz jest zorientowana na potrzeby studentów. Należy także stwierdzić, że wsparcie samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego są na dostatecznym poziomie. Ocena ankietowa dokonywana jest przez studentów. Ankiety są w ocenie studentów kompleksowe, pozwalają na przekazanie wszelkie niezbędnych informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach są upowszechniane na stronie internetowej e-kul, w zakładce Wydział Nauk Społecznych, System Jakości Kształcenia oraz w dwóch zakładkach: Regulacje wewnętrzne Uczelni oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Dostępne są m.in. następujące dokumenty: Regulacje wewnętrzne KUL (Statut KUL, Uchwały Senatu, Zarządzenia, Regulaminy oraz Uchwała Senatu z dnia 29 listopada 2012r. ws. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Zasady dyplomowania), a także linki do strony Uniwersyteckiej

Komisji ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, Terminy posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe regulacje wewnętrzne, Akty prawa powszechnie obowiązującego oraz linki do strony Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, Terminy posiedzeń Senatu, Skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Terminy posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Regulacje wewnętrzne KUL, Akty prawa powszechnie obowiązującego, Plany studiów, Wzory dokumentacji programowej, Hospitacje zajęć dydaktycznych, Ewaluacja zajęć dydaktycznych - raporty WN, a także linki do: Oceny Parametrycznej jednostek naukowych, oraz do PKA. Na podstronach internetowych znajdują się informacje na temat szczegółowego programu studiów, praktyk zawodowych, warunków i trybu rekrutacji oraz sylwetki absolwenta. Serwis rekrutacyjny prezentuje ofertę dydaktyczną także w językach obcych (angielskim, rosyjskim i ukraińskim). Strona internetowa Katedry Pedagogiki Specjalnej dostosowana jest do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Portalami i mediami uzupełniającymi witrynę internetową są Facebook, Twitter i kanał na YouTube.

Od kilku lat każdy student jest obsługiwany przez stale aktualizowany i rozbudowywany system informatyczny będący częścią Zintegrowanego Systemu Informatycznego Uczelni – S4A, a drugi rok akademicki elektroniczna dokumentacja przebiegu studiów w pełni zastąpiła towarzyszącą wcześniej systemowi S4A dokumentację tradycyjną (pełny indeks elektroniczny w miejsce wersji dotychczasowej – papierowej). Bogatą ofertę dostępu do materiałów naukowych, książek i czasopism naukowych kieruje ponadto Biblioteka Uniwersytecka KUL.

Uczelnia prowadzi działania mające na celu monitorowanie przyjętego sposobu zapewniania publicznego dostępu do informacji. Udział w tych działaniach biorą wszystkie grupy interesariuszy (nauczyciele akademicki, studenci, pracodawcy). Studenci zgłaszają na bieżąco swoje uwagi poprzez przedstawicieli na radach instytutów, w czasie spotkań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz poprzez samorządy i organizacje studenckie. W czasie spotkań z interesariuszami zewnętrznymi przedstawiciele podmiotów współpracujących z jednostką prowadzącą kształcenie otrzymują ankietę ewaluacyjną z pytaniem otwartym o dostępność i rzetelność informacji zamieszczanych na stronie internetowej KUL. Uzyskane informacje służą do wprowadzania zmian w systemie upowszechniania informacji – możliwe zmiany są dyskutowane w czasie spotkania z interesariuszami zewnętrznymi i w uzasadnionych przypadkach przekazywane do działu TI KUL oraz wprowadzane (np. wprowadzono dodatkową zakładkę konsultacje aktywną z poziomu pracownika, nie tylko sekretariatu, aby usprawnić proces wprowadzania informacji o konsultacjach pracowników oraz szybką ich korektę).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W ocenie zespołu oceniającego publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach w pełni spełnia kryterium dostępności. Studenci, pracownicy, kandydaci na studia, absolwenci, pracodawcy mają łatwy dostęp do wielu istotnych informacji, m.in. o warunkach rekrutacji, programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach oraz aktualnościach związanych z funkcjonowaniem kierunku. Publiczny dostęp do informacji podlega

stałemu monitorowaniu przez Władze Wydziału i jest uaktualniany przez pracowników działu TI KUL. Ocena publicznego dostępu do informacji dokonywana jest systematycznie w wyniku analizy opinii studentów, pracodawców, absolwentów wyrażanych w ankietach ewaluacyjnych. Zespół oceniający stwierdza, iż w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania i monitorowania informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wydziałowy System Jakości Kształcenia realizuje swoje zadania poprzez prace Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKds.JK) w ścisłej współpracy z pracownikami Instytutu Pedagogiki oraz Działem Kształcenia KUL (przede wszystkim Sekcją Jakości Kształcenia tego działu) i innymi agendami uniwersyteckimi, m.in. Działem Organizacyjno-Prawnym, Działem ds. Monitorowania Strategii Rozwoju KUL, Biurem Karier, Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością, Działem Teleinformatycznym (System S4A, System WEB), Centrum Obsługi Kandydatów i Studentów, Działem Studenckich Spraw Socjalnych (stypendia), Działem Współpracy z Zagranicą (Erasmus, Erasmus+). Prace WSZJK są regulowane przez Zarządzenie Rektora KUL z dn. 12.05.2015 r. w sprawie systemu weryfikacji efektów kształcenia. Celem prac WSZJK jest, m.in. stałe monitorowanie realizacji PRK i standardów kształcenia, które polega na systematycznej analizie i ocenie wymogów dotyczących każdego kierunku studiów. W tym celu w r. ak. 2017/18 powołani zostali Koordynatorzy programowi kierunków w ramach dyscyplin, którzy pracują nad zgodnością programów studiów ze standardami kształcenia i PRK oraz nad treścią kart przedmiotów: w zakresie zakładanych efektów kształcenia, metod i sposobów ich osiągania. Prace te odbywają się także w zespołach, w skład których wchodzi Koordynatorzy programowi kierunków w ramach dyscyplin oraz Dyrektor Instytutu, Pracownik Działu Kształcenia: Sekcji Jakości Kształcenia.

Polityka jakości w zakresie projektowania programu studiów uwidoczniła się w uruchomieniu w roku akademickim 2019/2020 studiów na kierunku pedagogika specjalna – studia jednolite magisterskie (program studiów przygotowany przez Instytut Pedagogiki, zaopiniowany przez WKds.JK oraz UKds.JK i zatwierdzony przez Senat KUL) na podstawie standardu kształcenia ogłoszonego przez ministra rozporządzeniem z 25 lipca 2019 r. Nowy program jest efektem pracy pracowników Instytutu Pedagogiki: ich wieloletniego doświadczenia naukowo-dydaktycznego oraz bardzo dobrej znajomości potrzeb rynku pracy (dobre praktyki), ścisłej współpracy pracowników Katedry Pedagogiki Specjalnej z Ministerstwem Edukacji Narodowej – w obliczu przemian w edukacji włączającej. Członkostwo w Zespołach i Komisjach roboczych przy MEN. Na Wydziale ustalony został zakres odpowiedzialności oraz kompetencje poszczególnych organów w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na

wizytowanym kierunku. Stosowana jest procedura przeprowadzania następujących elementów związanych z zatwierdzaniem, monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów:

- Weryfikacja kart przedmiotów przez kierowników katedr.
- Powołanie Koordynatorów programowych kierunków w ramach dyscyplin – praca nad weryfikacją treści kart przedmiotów.
- Zespół złożony z Koordynatora programowego kierunków w ramach dyscyplin, dyrektora instytutu jako przedstawiciela WKds.JK i przedstawiciela Działu Kształcenia ocenia treści kart przedmiotów.
- Upublicznienie wyników ankietyzacji i hospitacji następuje w czasie obrad Rady Instytutu, kiedy po prezentacji następuje ich przyjęcie przez członków Rady – w tym przedstawicieli studentów.
- Komisja uniwersytecka monitorująca obecność pracowników na konsultacjach i zajęciach złożona z kierownika i dwóch pracowników administracyjnych Działu Kształcenia. Raporty były przedstawiane na spotkaniach Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Instytutowa komisja weryfikująca prace dyplomowe dokonuje opiniowania i ewaluacji prac dyplomowych powstałych w Instytucie Pedagogiki. Praca Komisji dotyczy dwóch obszarów. W pierwszym obszarze działalność Komisji polega na weryfikacji i ocenie poprawności i komunikatywności tematów prac licencjackich i magisterskich zgłaszanych przez studentów i zatwierdzanych przez promotorów. W dyskusji członkowie Komisji akceptują lub sugerują zmianę w brzmieniu tematu pracy dyplomowej. Drugi obszar działalności Komisji, to monitorowanie przebiegu procesu dyplomowania w Instytucie. Komisja ustala zasady pisania prac dyplomowych w IP, które zatwierdza Rada Instytutu Pedagogiki. Komisja, zgodnie z wymogami Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia dotyczącymi oceny jakości dyplomowania, dokonuje oceny 10 procent losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich dyplomowanych na kierunku pedagogika w każdym roku akademickim. Członkowie Komisji sprawdzają poprawność procesu uwzględniając: zgodność danej pracy z zasadami pisania prac dyplomowych w IP; kompletność dokumentów w procedurze dyplomowania; umotywowanie oceny pracy przez recenzenta; zgodność pytań zadanych na egzaminie z upowszechnionymi тезami w Instytucie Pedagogiki KUL; poprawność obliczania wyników, przy błędzie wskazywane jest czy błąd wpływa na ocenę (do 3 miejsca po przecinku).

Na podstawie monitorowania zawodowych karier absolwentów wprowadzono do programu studiów przedmiot Przedsiębiorczość, Język migowy z Fonogestów. W roku akademickim 2017/2018 powołana została wewnętrzna Uniwersytecka Komisja monitorująca obecność pracowników na konsultacjach i zajęciach oraz warunki w salach, w których prowadzone są zajęcia (infrastruktura), złożona z kierownika i dwóch pracowników administracyjnych Działu Kształcenia. Raporty były przedstawiane na spotkaniach Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Informacje zwrotne zostały przekazane pracownikom przez dyrektorów instytutu w celach naprawczych. Efekty uczenia się monitorowane są poprzez:

- hospitacje zajęć i ocenę przez osobę hospitującą realizacji zamierzonych na daną jednostkę dydaktyczną efektów kształcenia w aspekcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- prace etapowe i egzaminy – ocena wiedzy i umiejętności a także kompetencji społecznych (etyki prowadzonych badań, prac wykonywanych w zespole i in.),
- recenzowaną i weryfikowaną przez system antyplagiatowy pracę dyplomową oraz egzamin dyplomowy przed trzyosobową komisją egzaminacyjną (przewodniczący komisji, promotor,

recenzent). Wszystkie prace dyplomowe są sprawdzane przez jednolity system antyplagiatowy JSA: Zarządzenie Rektora KUL w sprawie zasad polityki antyplagiatowej oraz badania oryginalności prac dyplomowych w KUL (listopad 2017),

- badania ankietowe i analizy losów absolwentów, prowadzone cyklicznie przez Biuro Karier.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na Wydziale Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie prowadzona jest polityka jakości, która pozwala na merytoryczne projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów. Ustalony jest zakres odpowiedzialności oraz kompetencje poszczególnych organów w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Skuteczność WSZJK oceniana jest przez: Ankiety ewaluacyjne studentów, Badanie losów zawodowych absolwentów (Biuro Karier), Opinie pracodawców w czasie spotkań z interesariuszami zewnętrznymi, Skuteczność weryfikacji kart przedmiotów przez zespół roboczy, w skład którego wchodzi Koordynatorzy programowi kierunków w ramach dyscyplin oraz Dyrektor Instytutu, Pracownik Działu Kształcenia: Sekcji Jakości Kształcenia – jest weryfikowana także w trakcie hospitacji zajęć, Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia, Dział Kształcenia (system raportowania), Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością, Dział Współpracy z Zagranicą (Erasmus, Erasmus+).

Skuteczność Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest weryfikowana przez: Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia, na której ponownie dyskutowane są i poddane głosowaniu decyzje wcześniej zatwierdzone przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, m.in.: zmiany i korekty w programach studiów, programy nowo powstających studiów (powoływani są odrębni recenzenci, którzy samodzielnie oceniają nowe kierunki, przedstawiają oni swoje recenzje na posiedzeniu uniwersyteckiej komisji, następnie otwierana jest publiczna dyskusja oraz całość poddana jest pod głosowanie przez członków Uniwersyteckiej Komisji ds. Jakości Kształcenia – reprezentantów wszystkich wydziałów KUL), nowe regulacje związane z wdrażaniem Ustawy 2.0. (m.in. nowe regulaminy praktyk, nowe Dzienniki Praktyk, nowe zasady kształcenia językowego).

Pracownicy Działu Kształcenia przedstawiają raporty zbiorcze, dotyczące zmian zachodzących na poszczególnych kierunkach w zakresie: liczebności grup, seminariów licencjackich i magisterskich, modułów i specjalności, z zaznaczeniem, które z nich są do ewentualnego zawieszenia, a także raporty ewaluacji zajęć przez studentów, a tym zestawienia opinii jakościowych pochodzących z pytań otwartych. Raporty te prezentowane są w podzespołach składających się z Władz Uniwersytetu (Kolegium Rektorskie) oraz Władz Wydziału (Kolegium Dziekańskie). Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia WNS, czyli prodziekan ds. studenckich i kształcenia jest zobowiązana do ustosunkowania się i przedstawienia koncepcji naprawczych, po uprzednim zapoznaniu się ze stanowiskiem członków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przede wszystkim dyrektorów instytutów).

Efekty uczenia się uzyskane w czasie praktyk są potwierdzane przez Mentora Praktykanta (czyli zakładowego opiekuna praktyk) w Dzienniku Praktyk i zatwierdzane przez Uczelnianego opiekuna praktyk na podstawie szczegółowego zapisu czynności wykonywanych w czasie odbywania praktyki. Efekty są omawiane w czasie spotkań opiekunów praktyk z Wydziałowym Koordynatorem Praktyk i Dziekanem ds. studenckich i kształcenia, które odbywają się dwa razy w ciągu roku. Zasadność efektów kształcenia może być monitorowana przez Wydziałowego Koordynatora Praktyk.

Na podstawie sprawozdań i raportów z poszczególnych działań w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia zespół oceniający stwierdził, iż ocena realizacji efektów uczenia się (kształcenia) obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i jest prowadzona na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Programy studiów są na bieżąco doskonalone. Pracownicy Uczelni aktywnie współpracują w tym zakresie z interesariuszami zewnętrznymi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

W ramach polityki projakościowej organizowane są konkursy na prace magisterskie np. konkurs im. Profesor Teresy Kukołowicz.

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

- nie dotyczy

Zalecenie

-

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Przewodnicząca Zespołu Oceniającego

Prof. dr hab. Bożena Muchacka

Prof. dr hab. Bożena Muchacka

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów,

o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych

wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl